

Løyve etter forureiningslova for utslepp av kommunalt avløpsvatn og utslepp av overvatn frå avløpsanlegg i tettbygd område i Kvam herad

Fylkesmannen gjev Kvam herad nytt løyve med heimel i forureiningslova § 11, §§ 16, 22 og 40 og forureiningsforskrifta og 14-4.

Løyvet er gitt på grunnlag av framdriftsplan for primærreinsing i Øystese – Norheimsund tettstad, sendt Fylkesmannen 13. april 2016 frå Kvam herad. Løyvet gjeld frå dags dato.

Løyvet omfattar både minimumskrava i forureiningsforskrifta kapittel 14 og andre krav fastsette av Fylkesmannen som forureiningsstyresmakt etter forureiningslova og forureiningsforskrifta. Alle vilkåra går fram av dette løyvet.

Dette løyvet erstattar *Unntak frå sekundærreinsning i utsleppsløyve for kommunalt avløpsvatn - Utsleppsløyve for kommunalt avløpsvatn for Øystese –Norheimsund tettstad* datert 22. august 2011.

Kommune	Kvam		
Adresse	Rådhuset, Grovagjelet 16		
Postnr.	5600	Poststad	Norheimsund
Postadresse	Grovagjelet 16		
Org.nummer	970 969 381		
NACE-nr.	84.110		
Bransje (nace)	Generell offentlig administrasjon		

Referansar for Fylkesmannen

Løyvenummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2016.0399.T	1238.0082.01	3

Løyve gitt: 3. juni 2016	Endringsnummer:	Sist endra:
Kjell Kvingedal miljøvernssjef		Sissel Storebø senioringeniør

Løyvet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift

¹ Forureiningsforskrifta kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannen sitt arbeid med løyve og kontrollar etter forureiningslova

Innhold

1. Rammer for løyvet og tidsfristar	3
1.1 Omfang	3
1.2 Miljømål	3
1.3 Internkontroll	4
1.4 Krav og tilhøyrande tidsfristar	4
2. Utslepp til vatn	4
2.1 Generelle tilhøve	4
2.2 Krav til avløpsnett	5
2.2.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvatn	5
2.2.2 Krav til kontroll med overvatn tilført avløpsnett	5
2.2.3 Krav til utslepp via overløp (regnvassoverløp)	6
2.2.4 Krav til verknadsgrad for avløpsnett	6
2.3 Krav til utslepp frå reinseanlegg	6
2.3.1 Eventuelt strengare reinsekrav	7
2.3.2 Prøvetaking	8
2.3.3 Uttak av prøver, analysar og vurdering	8
2.3.4 Oppfyllding av reinsekrav	8
2.3.5 Krav til utsleppspunkt	9
2.3.6 Krav til påslepp frå næringsverksemd	10
2.3.7 Krav til systematisk vedlikehald og fornying	10
3. Avløpsslam	10
4. Utslepp til luft	11
5. Støy	11
6. Forureina grunn og sediment	12
7. Akutt forureining – førebyggjande tiltak, varsling og beredskap	12
7.1 Førebyggjande tiltak	12
7.2 Varsling av akutt forureining	12
8. Resipientovervaking og rapportering	12
8.1 Forureiningsforskrifta	12
8.2 Rapportering	13
9. Energi	13
9.1 Energistyringssystem	13
9.2 Utnytting av energioverskot	13
10. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoff	13
11. Avfall	14
11.1 Generelle krav	14
12. Tilsyn	14
13. Ombygging og overføring av avløpsvatn til andre anlegg	14
14. Krav til årsrapportering	14
14.1 Altinn-rapportering	14
14.2 Årlege rapportering til Fylkesmannen	14

1. Rammer for løyvet og tidsfristar

1.1 Omfang

Løyvet gjeld utslepp av kommunalt avløpsvatn frå Øystese – Norheimsund tettstad på inntil 16 120 personekvivalentar (pe) i Kvam herad. Dette omfattar forventta folketal i tettstaden i 2025, inkludert næringsverksemd.

Heradet skal ha oppdatert dokumentasjon på arealet for det tettbygde område og storleiken, pe skal utrekast som BOF₅ etter NS 9426 eller anna. Ved endring av infrastrukturen i heradet, eller ved vesentleg utviding av verksemd, som fører med seg utviding av det tettbygde område, skal utbreiinga av og storleiken på det tettbygde området oppdaterast.

Løyvet omfattar avløpsanlegg for transport og handtering av kommunalt avløpsvatn og overvatn som går fram av tabell 1. I tillegg omfattar løyvet òg krav til slamhandtering og overvaking av resipient.

Tabell 1. Avløpsreinseanlegg i Øystese – Norheimsund tettstad over 50 pe per 31.12.2015 som er omfatta av løyvet

Avløpsreinseanlegg	Eigar	Pe-tilrenning (BOF ₅), 2006	Pe-tilrenning (BOF ₅), 2030	Reinsing i 2016	Risikoklasse
Sandven Sør/Øst	P	200	Skal sanerast		4
Sentrum	K	300	Skal sanerast		4
Tolo - Norheimsund	K	8000	Skal sanerast	SIL	3
Valland/Eikehaugane	P	70	Skal sanerast		4
Notaneset - Øystese	K	2900	16 120	SIL	3
Vik-Evjo (to utslepp)	P	400	Skal sanerast		4
Laupsa	K	260	Skal sanerast	SLA	4
SUM		12 130	16 120		

SLA: slamavskiljar, SIL: silanlegg, K: offentleg anlegg, P: privat anlegg

Anlegga skal drivast, vedlikehaldast og fornyast i eit langsiktig perspektiv, slik at funksjon og yting heile tida er slik det er venta, og er stabile uavhengig av variasjonar i tilrenning og klimatilhøve.

1.2 Miljømål

Hovudmålet til Kvam herad er at heradet skal ta hand om avløpsvatn, slik at det ikkje oppstår miljøskaade eller sjenerande tilhøve som følgje av utslepp av avløpsvatn.

Målet med løyvet er å verne miljøet mot uheldige verknader av utslepp av avløpsvatn, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i dei vassførekomstane løyvet gjeld for. Dette inneber krav om tilfredsstillande oppsamling, transport og reinsing av avløpsvatn, medrekna tiltak for å hindre forureining frå overløpsutslepp og lekkasjar frå leidningsnettet. I tillegg er det sett krav til kontroll av tilførsler av overvatn ved at heradet må syte for å ha oversikt over inn- og utlekking.

1.3 Internkontroll

Heradet pliktar å ha internkontroll for verksemda si i samsvar med gjeldande forskrift². Internkontrollen skal mellom anna sikre og dokumentere at heradet held krava i dette løyvet, forureiningslova, produktkontrolllova og relevante forskrifter til desse lovene. Heradet pliktar å halde internkontrollen oppdatert.

Heradet skal alltid ha oversikt over alt som kan føre til forureining, og skal kunne gjere greie for risikoen for forureining.

1.4 Krav og tilhøyrande tidsfristar

Tabell 2: Krav og tidsfristar for gjennomføring av tiltak

Tiltak	Frist	Referanse
Utarbeide ROS-analyse	31.12.2016	2.1
Innføre systematisk tilstandsregistrering av leidningsnett	31.12.2016	2.2.2
Utarbeide tiltaksplan for tilførsler av overvatn til avløpssystem	31.12.2017	2.2.2
Vurdere behov for reinsing av overvatn	31.12.2017	2.2.2
Dokumentere verknadsgrad for avløpsnettet ved modell eller anna	31.12.2017	2.2.4
Dokumentere forureining frå overløp	31.12.2018	2.2.3
Innføre primærreinsing i tettstaden <ul style="list-style-type: none"> • driftstart på hovudreinseanlegget ved Notaneset • overføre dei andre mekaniske anlegga til hovudreinseanlegget 	31.12.2018	2.3
Etablere system for vurdering av energiforbruk	31.06.2018	9
Gjennomføre overvaking av resipient og rapportere data til Vannmiljø	31.12.2019	8.1
Gjennomføre planlagde tiltak for å redusere utslepp frå overløp	31.12.2020	2.2.3
Sanere overløp som er i strid med løyvet	31.12.2020	2.2.4
Utslepp på grunn av feilkoplingar, stans i pumpestasjonar, lekkasje frå spillvassleidning til overvassleidning eller utslepp som kjem av tilstoppingar, skal ikkje redusere verknadsgraden i avløpsnettet med meir enn 5 prosent	31.12.2025	2.2.4
Gjennomføre planlagde tiltak for å redusere lekkasjar	Kontinuerleg	2.2.4
Altinn -rapportering	01.03. – årleg	14.1
Sende årsrapport for avløpsanlegga til Fylkesmannen	15.03. – årleg	14.2

2. Utslepp til vatn

2.1 Generelle tilhøve

Gjennomført og planlagd utbygging av avløpsanlegga for transport og handtering av kommunalt avløp skal dokumenterast i kommunal avløpsplan, hovudplan avløp og vassmiljø, saneringsplan eller tilsvarande. Planprogrammet til Hovudplan for avløp for Kvam herad er godkjent og sjølve planen er planlagt vedtatt i 2016.

Heradet skal ha kjennskap til om avløpsnett og reinseanlegg påverkar eller kan påverke sårbare naturtypar eller område som blir brukte av sårbare artar. Heradet må vise særleg

² Systematisk helse-, miljø- og tryggleiksarbeid i verksemdar (Internkontrollforskrifta)

aktsemd når ein planlegg nye leidningstrasear og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påverke naturmangfaldet.

Heradet pliktar å ha oversikt over tilhøve knytte til avløpsanlegga og avløpsnett som kan føre til forureining, og skal kunne gjere greie for risikoforhold. Innan 31. desember 2016 skal det utarbeidast ei samla risiko- og sårbarheitsvurdering for avløpsanlegg og avløpsnett, ROS-analyse, som dette løyvet gjelder for. Vurderinga skal leggje spesiell vekt på sårbare anleggskomponentar, område med moglege brukarkonfliktar og klimaeffektar som auka nedbørsintensitet og havnivåstiging. Vurderingane skal oppdaterast jamleg og ved vesentlege endringar.

Risiko som overskrider akseptkriterier skal følgjast opp i en forpliktande handlingsplan. Vurderingane må oppdaterast jamleg og ved vesentlege endringar. I samband med driftstart av nytt hovudreinseanlegg på Notaneset må det gjennomførast nye risiko- og sårbarheitsvurderingar.

2.2 Krav til avløpsnettet

2.2.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvatn

Tilknyttinga til kommunalt avløpsnett innanfor tettbygd område, bør vere 100 %. Avløpsvatnet frå nye bustader skal knytast til det offentlege avløpssystemet, jf. reglane i plan- og bygningslova. Utslepp av avløpsvatn som mellombels ikkje er tilknytt kommunalt avløpsnett, skal gjennomgå tilsvarande eller betre reinsing enn primærreinsing.

Heradet skal heile tida ha oversikt over utbyggingar og tilkoplingar som fører til endring av den samla utbreiinga av og storleiken (pe) i det tettbygde område. Dersom storleiken på det tettbygde område overskrider den storleiken i pe som løyvet omfattar, skal Fylkesmannen varslast, slik at løyvet kan oppdaterast.

2.2.2 Krav til kontroll med overvatn tilført avløpsnettet

Overvatn bør separerast frå sanitært avløpsvatn for å redusere utslepp frå avløpsanlegget. Tiltaksplanar må gjere greie for status og ambisjonar som skal sikre at overvassmengdene blir så små som praktisk mogleg. Det skal innførast systematisk registrering av tilstand på leidningsnettet innan 31. desember 2016.

Det skal dokumenterast at valet av intensitets- og varigheitskurver for dimensjonerande tilrenning til avløpsnett er tilstrekkeleg oppdaterte. Dimensjonering av avløpsnettet skal ta omsyn til forventta klimaeffekt.

Heradet skal innan 31. desember 2017 utarbeide ein plan som viser korleis overvatn påverkar leidningsnettet i ulike avrenningssituasjonar, og tiltak som skal setjast i verk for å redusere tilførsler av overvatn til avløpsnettet.

Behov for reinsing av overvatn skal vurderast innan 31. desember 2017.

2.2.3 Krav til utslepp via overløp (regnvassoverløp)

Heradet skal ha oversikt over alle overløp på avløpsnett. Driftstida på overløpa skal registrerast eller utreknast for eit dimensjonerande år. Heradet må dokumentere forureining frå overløp innan 31. desember 2018.

Den samla mengda utslepp via overløp skal vere under 2 prosent over året innan 31. desember 2020. Ved fare for overskridingar skal utjamningstiltak setjast i verk. Slike tiltak kan setjast inn framfor leidningsnett, i nettet eller eventuelt i tilknytning til overløp.

Utslepp via overløp skal ikkje føre til forsøpling. Nødvendige tiltak skal gjennomførast for å sikre dette.

2.2.4 Krav til verknadsgrad for avløpsnett

Verknadsgraden til avløpsnett, det vil seie kor stor del av forureiningsmengda som kjem fram til reinseanlegget skal dokumenterast. Dette skal gjerast ved at dei ulike kjeldene til tap blir utrekna eller vurderte kvalitativt. Dokumentasjonen skal vere ferdig innan 31. desember 2017.

Det skal vere etablert overvaking for systematisk å hindre og oppdage og fjerne utslepp på grunn av feilkoblingar, lekkasje frå spillvatn- til overvassleidning eller utslepp som skyldast tilstoppingar i pumpestasjonar eller avlastning via opne kumrenner.

Heradet skal ha eit overvakings- og beredskapssystem som sikrar at stans i pumpestasjonar som medfører nødoverløp, vert oppdaga raskt og vert utbedra innan 24 timer. For pumpestasjonar eller driftsoverløp som vil avlaste til sårbare resipientar skal det vurderast å installere oppsamlingstiltak som hindrar overløp i ein definert periode. Planlagt stans i pumpestasjonar for vedlikehald eller utbetringar skal ikkje gje overløpsdrift. Om dette ikkje er mogleg skal Fylkesmannen varslast på førehand.

Heradet skal kontinuerleg gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking. Overløp som er i strid med løyvet skal sanerast innan 31. desember 2020. Utslepp på grunn av feilkoplingar, stans i pumpestasjonar, lekkasje frå spillvassleidning til overvassleidning eller utslepp som kjem av tilstoppingar, skal ikkje redusere verknadsgraden i avløpsnett med meir enn 5 prosent fram til 31. desember 2025 og deretter maksimalt 3 prosent over året.

2.3 Krav til utslepp frå reinseanlegg

Reinseanlegga skal dimensjonerast, byggjast, drivast og vedlikehaldast av fagkunnige slik at dei har tilstrekkeleg yteevne. Ved utforminga av anlegg skal det takast omsyn til variasjonar i mengda av avløpsvatn i løpet av året. Reinseanlegga skal utformast slik at det kan takast representative prøver av det tilførte avløpsvatnet og av det reinsa avløpsvatnet, jf. krav til prøvetaking i punkt 2.3.2 i løyvet. Mengda av avløpsvatn skal målast med ei maksimal uvisse på 10 prosent for totalt utslepp, inkludert overløp.

Det er ikkje tillate å sleppe ut avløpsslam eller ristgods i ein vassførekomst, verken ved utslepp frå røyrleidningar eller på nokon annan måte.

Krava til reinsing er sett i tabell 3 under. Avlastning frå overløp tilknytte reinseanlegget er inkludert i reinsekrava. Prøver av SS og BOF₅ må minst oppfylle anten krav til konsentrasjon eller reinseeffekt.

Fylkesmannen gjer unntak for sekundærreinsekrevet, jf. forureiningsforskrifta § 14-8. Avløpsvatnet for Øystese- Norheimsund tettstad skal gjennomgå primærreinsing før utslepp til Hardangerfjorden (Ytre Samlafjorden), jf. forureiningsforskrifta § 14-2 og tabell 3 i løyvet. Reinsekrava for tettstaden skal vere oppfylte seinast innan 31. desember 2018. Same fristen er gitt for å overføre avløpsvatnet frå dei andre anlegga i tettstaden til hovudanlegget på Notaneset.

Krav til reinsing av avløpsvatnet for tettstaden gjeld fram til heradet har innført primærreinsing i tettstaden, jf. utsleppsløyve av 26. september 1994 punkt 1.5 i vedlegg 2.

Av dette følgjer:

Reinsekravet skal som minimum vere slamavskiljar eller sil med spalteopning på 1 mm eller mindre. Andre reinseinretningar kan òg godkjennast dersom det kan dokumenterast at reinseeffekten er minst like god som ved bruk av sil med 1 mm spalteopning. Reinseanlegga skal halde tilbake ein slammengde tilsvarande 50 g slam pr. pe. og døgn med 20 % TS.

Tabell 3. Reinsekrav ved utslepp

Reinsekrav	Reduksjon av organisk stoff	
	BOF ₅	SS
Primærreinsing	20 % reduksjon eller maks 40 mg O ₂ /l	50 % reduksjon eller maks 60 mg/l

Av dette følgjer:

1. **Det biokjemiske oksygenforbruket** (BOF₅) i avløpsvatnet skal reduserast med minst 20 % av det som blir tilført reinseanlegget eller ikkje overstige 40 mg O₂ /l ved utslepp og
2. **SS-mengda** i avløpsvatnet skal reduserast med minst 50 % av det som blir tilført reinseanlegget eller ikkje overstige 60 mg/l ved utslepp.

Dersom industriverksemdene reinsar avløpsvatnet før påslepp til avløpsreinseanlegg, kan denne reinseeffekten takast med som ein del av reinsekravet.

2.3.1 Eventuelt strengare reinsekrav

Dersom overvaking syner at utsleppa likevel har skadeverknader på miljøet, eller at områdeinndelinga for resipientane i Kvam herad blir endra, må nye strengare reinsekrav oppfyllast innan sju år. Stor auke i andre utslepp eller ny kunnskap om miljøtilstanden er eksempel på tilhøve som kan endre områdeinndelinga.

Heradet skal ved bygging av nytt reinseanlegg leggje til rette for mogleg utviding til sekundærreinseanlegg.

Heradet pliktast snarast å varsle Fylkesmannen dersom utsleppet er overskride med 100 % eller meir av reinsekrava.

2.3.2 Prøvetaking

Krav til prøvetaking, analyse og vurdering av analyseresultat går fram av forureiningsforskrifta §§ 14-11, 14-12, 14-13 og 14-14, og kapittel 11, vedlegg 2.

Tabell 4. Krav til prøvetaking, analyseparameter og metode

Reinseanlegg	Analyseparameter	Inn- og utløpsvatn Antal prøver/år	Midlingstid/Deteksjongrense/ Metode
Tettstaden Øystese- Nordheimsund	BOF ₅ , SS	24	Døgnblandprøve Årsmiddel, jf. forureiningsforskrifta § 14-11
	Tot-P	6	Døgn- eller vekeblandprøve

* sjå vedlegg 2 til kapittel 11 i forureiningsforskrifta

2.3.3 Uttak av prøver, analysar og vurdering

Heradet skal syte for at det blir teke prøver av tilført og reinsa avløpsvatn. Når prøver blir tekne, skal vassføringa målast med ei uvisse på maksimalt 10 prosent og registrerast. Verksemdar som utfører prøvetaking og konservering, skal vere akkrediterte for prøvetaking eller ha eit tilsvarande kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal vere representative for avløpsvatnet og skal takast ved hjelp av eit automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal takast med jamne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal vere i samsvar med ein tidsplan oppsett på førehand i internkontrollen til heradet. Prøvene skal takast vare på og eventuelt konserverast i samsvar med Norsk Standard eller annan velkjend laboratoriepraksis.

Det skal takast døgnblandprøver når prøvar skal analyserast for BOF₅ eller SS. Det skal takast døgn- eller vekeblandprøver når prøva skal analyserast for tot-P. Det skal minst takast følgjande antal prøver:

- 6 prøver per år frå avløpsanlegg under 1000 pe
- 12 prøver per år frå avløpsanlegg mellom 1000 og 10 000 pe
- 24 prøver per år frå avløpsanlegg større enn eller lik 10 000 pe

Dersom prøvetakinga av utløpsvatnet er lokalisert slik at prøva ikkje inkluderer avløpsvatn som går i overløp i eller ved reinseanlegget, skal det som går i overløp, målast eller registrerast og reknast med i reinsegraden.

2.3.4 Oppfylling av reinsekrav

Alle reinsekrav skal oppfyllest innanfor dei fastsette midlingstidene.

Reinsekrav skal dokumenterast for kvart prøvedøgn og kvar prøveveke. Årleg reinseffekt og utløpskonsentrasjonar skal reknast ut som eit gjennomsnitt av enkeltverdiar. Midlingstid og kor mange prøver som skal leggjast til grunn for utrekningane, går fram av tabell 4. For fosfor er kravet definert som middelveirdien over eit kalenderår.

Tabellen under gjeld for reinsekrav i kapittel 2.3 og gjeld kor mange prøver som kan vere over konsentrasjonskravet eller under reinseffektkravet for BOF₅ og SS.

Tabell 5. Antal prøver

Antal prøver tatt i løpet av eit år	Antal prøver som ikkje treng oppfylle reinsekrava	Antal prøver tatt i løpet av eit år	Antal prøver som ikkje treng oppfylle reinsekrava
4-7	1	172-187	14
8-16	2	188-203	15
17-28	3	204-219	16
29-40	4	220-235	17
41-53	5	236-251	18
54-67	6	252-268	19
68-81	7	269-284	20
82-95	8	285-300	21
96-110	9	301-317	22
111-125	10	318-334	23
126-140	11	335-350	24
141-155	12	351-365	25
156-171	13		

Målte innløpsverdiar til reinseanlegget eller utrekna konsentrasjonar baserte på fortynning kan akseptert ved utrekning av utslepp via overløp.

Ved vurdering av analyseresultat skal det ikkje takast omsyn til ekstreme analyseverdiar dersom dei kjem av uvanlege tilhøve, som til dømes kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringar av prøver på grunn av uvanlege tilhøve skal grunngjevast og dokumentert. Det skal alltid takast ut prøver og gjerast analysar, sjølv om dei omstenda og tilhøva som ligg føre, gjev grunn til å tru at det har vore uvanlege tilhøve. Annullering av prøver kan gjerast på grunnlag av dei analyseresultata som ligg føre.³

Avrenning frå snøsmelting og nedbør innanfor gjeldande kriterium for dimensjonering av leidningsnett og reinseanlegg, eller driftsproblem ved reinseanlegg der dårleg leidningsnett er hovudårsaka, er ikkje å rekne som uvanlege tilhøve.

2.3.5 Krav til utsleppspunkt

Reinsa avløpsvatn skal førast ut i Samlafjorden på ein slik måte at innblandinga i vassmassane blir best mogleg, og slik at strandlinja ikkje blir påverka.

Avløpsleidningen skal førast ut i Samlafjorden. Eksisterande utsleppsleidning skal forlengjast til om lag 40 meters djupne. Nøyaktig posesjon på utsleppstaden må avgjerast ut frå utrekningar av innlagringsdjup, fortynning og avløpsvatnets konsentrasjon.

Heradet må ha løyve til legging av leidningar etter hamne- og farvasslova. Heradet må også innhente uttale frå Fiskeridirektoratet når utsleppspunkt og leidningstrase er bestemt.

³ SFT: Informasjon TA 2220/2007

2.3.6 Krav til påslepp frå næringsverksemder

Påslepp av prosessvatn frå næringsverksemd til kommunalt nett skal skje på ein slik måte at krava til utslepp frå leidningsnett og reinseanlegg blir haldne.

Verksemder som er kopla til kommunalt leidningsnett, har særskilde vilkår for utslepp i løyve frå Fylkesmannen, eller dei er direkte regulerte via føresegner i forureiningsforskrifta.

Heradet kan gi nærmare føreseger om handtering og krav til påslepp i samsvar med forureiningsforskrifta § 15 A-4. Det vil seie at heradet kan stille krav for å verne leidningsnett, reinseanlegg, slam eller arbeidsmiljø.

2.3.7 Krav til systematisk vedlikehald og fornying

Heradet skal sikre at avløpsanlegg, avløpsnett og tilhøyrande komponentar som kummar, pumpestasjonar og overløp, blir haldne ved like på ein slik måte at den funksjonen ein ønskjer, heile tida blir halde ved lag.

Rutinar for drift og vedlikehald av avløpsanlegga skal vere i samsvar med internkontrollforskrifta. Heradet skal i kommunal avløpsplan:

- fastsetje mål og tidfeste delmål for å etterkome krava til funksjon for avløpsanlegga
- ha oversikt over inn- og utlekking av framandvatn til og frå avløpsnett
- dokumentere god kontroll av korleis avløpsnett fungerer

Vedlikehald og utbetringar skal utførast på ein slik måte at reinseeffekten vert oppretthaldt og overløp vert unngått. Om dette ikkje er mogeleg skal Fylkesmannen varslast i så god tid at naudsynte tiltak kan vurderast.

3. Avløpsslam

Avløpsslam skal handterast ved godkjent anlegg for slamhandtering. Ristgods frå avløpsanlegga skal leverast til godkjent mottak.

Slam frå siler < 0,5 mm kan handterast som avløpsslam, og skal ikkje leggast i deponi.

Heradet pliktar å syte for at alt avløpsslam som skal brukast til gjødsel eller jordforbetring, blir handtert i samsvar med gjødselvereforskrifta⁴. Ved prøvetaking av slammet skal ein nytte velkjende metodar for å oppnå representative prøver.

Innhaldet av miljøgifter i avløpsvatn og slam skal avgrensast så langt det er mogleg utan urimelege kostnader. Heradet skal ha etablert og sett i verk eit system for informasjon og kjeldesporing som sikrar at tilførsler frå potensielle punktkjelder blir haldne på eit minimum.

Fylkesmannen kan påleggje heradet å delta i kartlegging for å dokumentere nivå av miljøgifter i slam.

Kvam herad vurderer å leggje til rette for slammottak i det nye reinseanlegget.

⁴ Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav av 4.7.2003, nr. 951.

4. Utslepp til luft

Lukt frå reinseanlegg, slambehandlingsanlegg, pumpestasjonar, overløp, kummar og eventuelle lufteinnetningar skal vere så svak at det ikkje er til sjenanse for naboar og brukarar av nærområdet.

Lukt skal vere ein driftsparameter for heile avløpssystemet, og heradet skal ha oversikt over kjelder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreduserande tiltak.

Vurdering av lukt må også inngå i miljørisikovurderinga og gjennomførast i tråd med TA 3019/2013⁵, jf. punkt 1.3 i løyvet.

Før det blir bygd nye anlegg og komponentar (pumpestasjonar, kummar og uteareal og leidningar) må heradet vurdere moglege kjelder til lukt og om nærleik til busetnad, ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonfliktar.

Heradet skal ha eit system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt. Heradet må gjere ei vurdering av årsaka til lukttutslepp, og gjere greie for eventuelle tiltak som vert sett i verk.

Anlegg for utrotning av slam skal drivast slik at utslepp av metan blir avgrensa best mogleg. Produisert gass skal samlast opp og nyttiggjerast dersom det er mogleg, jf. kapittel 9 i dette løyvet.

5. Støy

Utandørs støy frå reinseanlegga ved bustader, sjukehus, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, utdanningsinstitusjonar og barnehagar i nærleiken skal ikkje overskride følgjande grenser, målte eller utrekna som frittfeltsverdi ved den mest støyutsette fasaden:

Dag	Sun- og heilagdagar	Kveld (kl. 19–23), kvardagar	Natt (kl. 23–07), alle døgn	Natt (kl. 23–07), alle døgn
55 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-vega ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

L_{evening} er A-vega ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23.

L_{night} er A-vega ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-vega maksimalnivå for dei 5-10 mest støyande hendingane innanfor perioden, målt/rekna ut med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Heradet skal halde alle støygrenser innanfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjeld all støy frå heradet si ordinære verksemd, inkludert intern transport på anleggsområdet og lossing/lasting av råvare, slam og liknande. Støy frå bygg- og anleggsverksemd og frå ordinær persontransport er likevel ikkje omfatta av grensene.

Støygrensene gjeld ikkje for ny busetnad av type nemnt ovanfor som blir etablert på stader der støybidraget frå verksemda bryt eller er forventa å kunne bryte fastsette grenser i løyvet.

⁵ Regulering av lukttutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, TA 3019/2013

6. Forureina grunn og sediment

Når det skal leggjast nye avløpsleidningar, skal heradet ha kjennskap til om leidningsnett vil liggje i område med forureina grunn eller forureina sediment i elv og sjø. Graving, mudring eller andre tiltak som kan påverke forureina grunn eller forureina sediment, skal ha løyve etter forureiningslova, eller i einskilde tilfelle godkjenning frå heradet⁶.

7. Akutt forureining – førebyggjande tiltak, varsling og beredskap

7.1 Førebyggjande tiltak

Dersom det som følgje av unormale driftstilhøve eller av andre grunnar oppstår fare for auka forureining, pliktar heradet å setje i verk dei tiltaka som er nødvendige for å eliminere eller redusere den auka forureiningsfaren.

På grunnlag av ein risikoanalyse skal heradet setje i verk risikoreduserande tiltak. Både konsekvensreduserande og sannsynsreduserande tiltak skal vurderast. Heradet skal ha ei oppdatert oversikt over dei førebyggjande tiltaka, som òg kan inkludere justering av beredskapen i heradet.

7.2 Varsling av akutt forureining

Akutt forureining eller fare for akutt forureining skal varslast i samsvar med gjeldande forskrift⁷. Internkontrollen skal òg gjere greie for kartlegging og vurdering av risiko for akutt forureining og annan uønskt påverknad av det ytre miljøet. Heradet skal så snart som mogleg informere Fylkesmannen gjennom fmhopostmottak@fylkesmannen.no om:

- akutt forureining på grunn av driftsstans som kjem av uhell eller langvarig straumbrot
- unormale tilhøve som fører til eller kan føre til forureining
- utsleppskonsentrasjon som visar meir enn det dobbelte av gjeldande krav

8. Resipientovervaking og rapportering

8.1 Forureiningsforskrifta

Heradet skal gjennomføre overvaking i tråd med eit overvåkingsprogram utarbeidd etter nærmare rettleiing frå Fylkesmannen.

Det er krav til resipientovervaking av dei vassforekomstane som vert tilført avløpsvatn og som er omfatta av løyvet. Etter samankopling av avløpsnett i 2018 gjeld dette området utanfor hovudreinseanlegget i Øystese.

Overvakinga skal gjerast i samsvar med Norsk Standard eller god laboratoriepraksis. Verksemdar som utfører overvakinga, skal vere akkrediterte for felt- og analysearbeid eller ha eit tilsvarande kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid godkjent av ein kvalifisert nøytral instans. Dersom tilsvarande overvaking òg blir gjennomført av andre, bør heradet medverke til å gjennomføre ei samordna eller felles overvaking.

⁶ Jf. forureiningsforskrifta kapittel 2 om opprydding i forureina grunn ved bygge- og gravearbeid og kap. 22 ”Mudring og dumping i sjø og vassdrag”

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992

Overvakinga skal setjast i gang slik at overvakingsrapportar kan sendast Fylkesmannen frå 31. desember 2019 og deretter kvart fjerde år.

Omfanget av overvakinga skal vere som det er gjort greie for i [Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann](#), TA-1890.

8.2 Rapportering

Data som blir skaffa frå granskingar av vasslokaliteten, inklusive sediment og biota, skal registrerast i databasen Vannmiljø. Data skal leverast på importformatet til Vannmiljø, som finst på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Vurdering av resultatata og konklusjonar frå undersøkinga skal sendast Fylkesmannen kvart 4. år og inngå i årsrapportane i samsvar med punkt 14 i løyvet.

9. Energi

9.1 Energistyringssystem

Heradet skal ha rutinar for regelmessig vurdering av tiltak som kan setjast i verk for å oppnå ei mest mogleg energieffektiv drift av heile avløpsanlegget. Energistyringssystem skal vere etablert innan 31. juni 2018 og inngå i internkontrollen.

9.2 Utnytting av energioverskot

Heradet skal i størst mogleg grad utnytte energioverskotet internt, og leggje til rette for at slik energi skal kunne utnyttast eksternt, med mindre det kan godtgjerast at dette ikkje er teknisk mogleg, er avgrensa av gitte konsesjonar eller fører med seg urimelege kostnader.

10. Testing og substitusjon av kjemikaliar og råstoff

Med kjemikaliar meiner vi her kjemiske stoff og stoffblandingar som blir brukt i verksemda, medrekna fellingskjemikaliar og hjelpekoagulantar, vaskemiddel, hydraulikkvæsker og brannsløkkingsmiddel.

Kjemikaliar som blir nytta på ein slik måte at det kan føre til fare for forureining, skal vere testa med omsyn til toksisiteten, kor lett dei kan brytast ned, og om dei kan bioakkumulereast.

Heradet pliktar å etablere eit dokumentert system for substitusjon av kjemikal. Heradet skal gjere ei kontinuerleg vurdering av faren for skadelege effektar på helse og miljø av dei kjemikala som blir brukt, og av om alternativ finst. Skadelege effektar knytt til produksjon, bruk og endeleg disponering av produktet, skal vurderast. Der betre alternativ finst, pliktar heradet å bruke desse så langt dette kan skje utan urimeleg kostnad eller ulempe.⁸

Stoff åleine, i stoffblandingar og/eller i produkt, skal ikkje framstillast og seljast, eller bli brukt utan at dei er i samsvar med krava i REACH-regelverket.⁹

⁸ Produktkontrollova

⁹ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og avgrensing av kjemikal (REACH)

11. Avfall

11.1 Generelle krav

Heradet pliktar så langt det er mogleg utan urimelege kostnadar eller ulemper å unngå at det blir danna avfall som følgje av verksemda. Særleg skal verksemda prøve å avgrense innhaldet av skadelege stoff i avfallet mest mogleg.

Heradet pliktar å sørgje for at all handtering av avfall, under dette farleg avfall, skjer i samsvar med gjeldande reglar for dette fastsett i eller i medhald av forureiningslova, under dette avfallsforskrifta¹⁰.

Avfall som oppstår i verksemda, skal verksemda prøve å gjenbruke i produksjonen i heradet eller i produksjonen til andre verksemdar, eller – for brennbart avfall – prøve å utnytte det til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnytting må likevel skje i samsvar med gjeldande reglar fastsett i eller i medhald av forureiningslova og krav fastsett i dette løyvet.

Brenning av avfall er ikkje tillate.

12. Tilsyn

Heradet pliktar å la representantar for Fylkesmannen eller dei som har fullmakt frå han, føre tilsyn med anlegga.

13. Ombygging og overføring av avløpsvatn til andre anlegg

Om heradet planlegg å leggje ned eller stanse reinseanlegget for ein periode på grunn av ombygging eller utbetring, skal heradet gjere det som til kvar tid er nødvendig for å motverke fare for forureining. Aktivitetar som kan føre til fare for forureining, kan ikkje setjast i gang før Fylkesmannen har gitt mellombels unntak. Søknader om unntak frå gjeldande reinsekrav må derfor sendast Fylkesmannen i god tid.

14. Krav til årsrapportering

14.1 Altinn-rapportering

Heradet skal rapportere avløpsdata via ALTinn innan 1. mars kvart år.

14.2 Årlege rapportering til Fylkesmannen

Heradet skal i ein årsrapport innan 15. mars kvart år dokumentere tilhøve på avløpsnett, reinseanlegg, slamhandtering og overvaking.

Følgjande skal rapporterast:

- Status for oppfølging av tidsfristar
- Korleis avløpsnettet og planlagde oppgraderingar vil føre til at fastsette krav og delmål blir oppfylte
- Korleis avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengde avlasta for overløp og utrekning av innlekking og utlekking

¹⁰ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall

-
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvatn, medrekna forventa og registrert effekt av tiltaka, inkludert større separeringstiltak
 - Korleis reinseanlegga fungerer, og årsaker til eventuelle overskridingar av løyve. Vidare skal ein gjere greie for trendar for reinsing, driftsstabilitet og framtidig reinsekapasitet
 - Resultat og konklusjonar frå resipientovervaking
 - Resultat frå målingar av tungmetall og organiske miljøgifter i innløp og reinsa avløpsvatn
 - Status for risikovurderingar og oppfølging

Rapporteringa skal dokumentere om vilkåra som er sett i løyvet er haldne. Den skal vidare innehalde ei utgreiing for årsaka til eventuelle avvik, og kva tiltak som er sett i verk for å rette opp avvik som er funne.

Data som blir rapporterte til Altinn eller Vannmiljø, er det ikkje nødvendig å gjenta i årsrapporten, ut over det heradet sjølv finn føremålstenleg og naturleg for å underbygge konklusjonar.

Vedlegg 2 til kapittel 11 i forurensningsforskriften

2.1 Analyseparametere

- Alle inn- og utløpsprøver tatt i henhold til § 14-11 fra avløpsanlegg i kapittel 14 som etterkommer fosforfjerning, skal analyseres for BOF_5 og KOF_{CR} .
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg i kapittel 14 som etterkommer kun nitrogenfjerning, sekundær- eller primærrensing, skal analyseres for tot-P.
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 10.000 pe i følsomt område skal analyseres for tot-N.
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 20.000 pe skal analyseres for analyseparametere nevnt i tabell 2.1.1.

Tabell 2.1.1. Analyseparametere for avløpsanlegg større enn eller lik 20.000 pe

Analyseparameter	Deteksjonsgrense
Tungmetaller:	
As, Cr, Cu, Ni, Zn og Pb	$\leq 1 \mu\text{g/l}$
Cd og Hg	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$

- Tre inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg over 50.000 pe skal analyseres for analyseparametere nevnt i tabell 2.1.2.

Tabell 2.1.2. Analyseparametere for avløpsanlegg større enn eller lik 50.000 pe

Analyseparameter	Deteksjonsgrense
<i>Bromerte flammehemmere (BFH):</i>	
Tetrabromdifenyleter (BDE-47), pentabromdifenyleter (BDE-99 og BDE-100), oktabromdifenyleter (BDE-183*) og deka-bromdifenyleter (BDE-209), tetrabrombisfenol A (TBBPA) og heksabromsyklododekan (HBCD).	$\leq 10 \text{ ng/l}$
<i>Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH):</i>	
Sum av følgende PAH-forbindelser iht. Norsk Standard (NS-9815): fenantren, antracen, pyren, fluoranten, benzo(a)fluoren, benzo(b)fluoren, krysen/trifenylen, benzo(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluotanten, benzo(e)pyren, benzo(a)pyren, dibenzo(a,h)antracen, indeno(1,2,3-c,d)pyren og benzo(g,h,i)perylen, dibenzo(a,e)pyren, dibenzo(a,h)pyren, dibenzo(a,i)pyren.	$\leq 0,2 \mu\text{g/l}$
<i>Polyklorerte bifenyler (ΣPCB_7):</i>	
Summen av de 7 enkeltforbindelsene av polyklorerte bifenyler nr. 28, 52, 101, 118, 138, 153 og 180.	$\leq 10 \text{ ng/l}$
<i>Diethylheksylfitalat (DEHP)</i>	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$
<i>Nonylfenol (NP): 4-nonylfenol</i>	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$

Det skal tas ukeblandprøver, og analysene skal utføres på ufiltrert prøve når prøven skal analyseres for parametere nevnt i d) og e). Norsk Standard skal om mulig brukes. Avløpsvannet skal analyseres for verdier ned til deteksjonsgrenser oppgitt i d) og e). Den ansvarlige kan bruke deteksjonsgrenser som er høyere enn de oppgitte deteksjonsgrensene, så fremt analyseresultatene er innenfor metodens deteksjonsgrenser.

2.2 Analysemetoder

Parametere	Norsk Standard	Analysemetode	Tilleggskrav
Olje	NS-4752	Vannundersøkelse - bestemmelse av olje og fett - gravimetrisk metode.	
BOF ₅ - Biokjemisk oksygenforbruk	NS-EN-1899-1	Vannundersøkelse - Bestemmelse av biokjemisk oksygenforbruk etter n dager (BOFn) - Del 1: Metode basert på fortykning og poding etter tilsetning av allyltiourea (ISO 5815:1989, modifisert), eller	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve.
	NS-EN-1899-2	Vannundersøkelse - Bestemmelse av biokjemisk oksygenforbruk etter n dager (BOFn) - Del 2: Metode basert på ufortynnete prøver (ISO 5815:1989, modifisert).	
KOF _{CR} - Kjemisk oksygenforbruk	NS-ISO-6060	Vannundersøkelse - Bestemmelse av kjemisk oksygenbehov (ISO 6060:1989).	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve.
SS - Suspendert stoff	NS-EN-872	Vannundersøkelse - Bestemmelse av suspendert stoff - Metode med filtrering gjennom glassfiberfiltre.	Filtrering av representativ prøve med glassfiberfilter 1,2 µm eller sentrifugering av en representativ prøve (i minst fem minutter på 2800 til 3200 g).
Tot-P - Total fosfor	NS-EN-ISO-6878	Vannundersøkelse - Bestemmelse av fosfor - Spektrometrisk metode med ammoniummolybdat.	
Tot-N - Total nitrogen	NS-EN-ISO-13395	Vannundersøkelse - Bestemmelse av nitritt-nitrogen og nitrat-nitrogen og summen av begge ved automatisert analyse (CFA og FIA) og spektrometrisk deteksjon (ISO 13395:1996) og	
	NS-ISO-5663	Vannundersøkelse - Bestemmelse av Kjeldahl-nitrogen - Fremgangsmåte etter oppslutning med selen (= EN 25663:1993) (ISO 5663:1984)	